

Tijd voor God

Jo van Dorp

Inleiding

In deze studie kijken we naar de mogelijkheden om onze tijd vrij te maken voor God. Naast een (korte) bijbelstudie, komen ook enkele praktische aspecten naar voren. Deze studie is niet bedoeld om inzicht te geven in planning en organisatie van onze tijd, maar staat stil bij de keuzes en motivaties rond tijdsbesteding.

Efeze 5:16,17

Uitgangspunt in deze studie vormen de teksten 16 en 17 uit Efeze 5. Wanneer we deze teksten bezien hebben, komen nog enkele schriftplaatsen aan de orde.

16. u, de gelegenheid(a) ten nutte(b) makende, want de dagen(c) zijn kwaad(d).

- a. kairos, tijd, gelegenheid, mogelijkheid, juiste tijd
- b. exagorazo, vrij zetten, verlossen, bevrijden
- c. hemera, dagen, tijden
- d. poneros, kwaad, slecht, vol moeite, zonder uitzicht

De SV vertaalt deze tekst met "de tijd uitkopen". Toch is het nog iets sterker. We moeten onze tijd vrijzetten, verlossen uit de zinloosheid van de dagelijkse sleur, tot bevrijding brengen. Dit vrijzetten van onze tijd is een geestelijke strijd apart! Rom 8:20 laat ons zien dat de schepping onderworpen is aan de vruchteloosheid. De vloek van de zonde, heeft teweeg gebracht dat de aarde nooit haar volle vrucht zal dragen. Toch heeft God de 'kosmos' met Zichzelf verzoend, door het offer van Christus. Daarom kan een christen door deze vruchteloosheid heenbreken. De vloek is weggedaan. Door voorbede en geestelijke strijd zijn vele christenen in staat het onmogelijke te doen. Hun leven stijgt zelfs boven het verklaringsniveau uit van planning en een gezond levensritme. God verleent kracht aan hun handelen.

17. Weest daarom niet onverstandig(a), maar tracht te verstaan(b), wat de wil(c) des Heren is.

- a. aphron, dwaas, onwijs, zonder overleg
- b. suniemi, begrijpen, verstandig zijn, bij elkaar brengen
- c. thelema, wil, verlangen, vreugde

Alleen regelmatige studie van Gods gehele Woord zal ons helpen de wil van God te verstaan. Onttrokken worden aan de vruchteloosheid van ons bestaan, onze tijd, betekent dat men gaat handelen volgens Gods principes die leven en overvloed zijn.

Andere schriftplaatsen in het NT laten ons zien welke plaats tijd inneemt in het leven van de mens. Er is sprake van:

- volheid van tijden, (Gal. 4:4, Efez. 1:10,)
- juiste tijd (1 Tim 2:6)
- korte tijd (Joh. 12:35, Joh. 16:16,17)
- vaste tijden (Gal. 4:10)
- geen tijd hebben (Marc. 6: 31) (Jezus en de discipelen)
- tekenen der tijden (Matth. 16:3, Luk. 12:56)
- voor niets anders tijd over hebben (Hand. 17:21 = de Grieken)
- laatste tijd (1 Petr. 1:5)
- tijd van verademing (Hand. 3:19)
- tijden van de wederoprichting aller dingen (Hand. 3:21)

Begrenzing

Ons leven als mens hier op aarde staat in een spanningsveld. Wanneer we op weg gaan met God, ontstaat enerzijds het ervaren van de beperkingen verbonden aan deze wereldorde, anderzijds de beloften van God. Het blijkt dat de dagen dan kwaad zijn, zoals de Efeze-brief zegt. Laten we enkele

beperkingen in ons dagelijks leven wat nader bezien:

1. **zondemacht** (Rom. 7:24); Paulus spreekt over het lichaam des doods. Hij beseftte dat er in hem geen goed woonde en dat de macht van de zonde hem trok tot het doen van dingen die hij feitelijk niet wilde doen. De zondemacht is in Christus gebroken, maar effectief wordt dit pas, wanneer in een weg van bekering dit zichtbaar gaat worden.

2. **beginsel van de vruchteloosheid** (Rom. 8:20). De aarde zal nooit meer de vrucht opbrengen zoals zij dat deed in het paradijs. De vruchteloosheid maakt alles onvolkomen, ook de besteding van onze tijd. Het lijkt als los zand tussen onze handen door te glijden. Prediker spreekt er ook over: "Het is alles ijdelheid". Dit principe kan niet eerder opgeheven worden dan na de volledige herschepping van een nieuwe hemel en een nieuwe aarde.

3. **schansen, bolwerken en redeneringen** (2 Cor. 10:3-6). Demonische machten leggen in mensen, maar ook in de maatschappij patronen en structuren die het kwaad bevorderen. We zien dit in zaken zoals het kastenstelsel, het fundamentalisme in de moslimwereld, de apartheid. Maar ook in het gewone dagelijkse leven is daar de druk van de verwachtingen van mensen (al of niet terecht) waar aan voldaan moet worden.

4. **fysieke mogelijkheden** (1 Cor. 2:3); Paulus kwam in zwakheid. Hij sprak moeilijk, leed mogelijk aan een oogziekte en was als verschijning bepaald niet indrukwekkend. Toch was zijn optreden met kracht door Gods Geest.

5. **maatschappelijke structuren** (Hand. 18:3,4); Paulus sluit in dit gedeelte aan bij de situatie van die maatschappij. Op de sabbath kwamen de Joden bij elkaar en dan sprak hij. Omdat er geen gemeente was die hem ondersteunde, werkte hij gewoon als tentenmaker samen met anderen. Zendelingen die in veel landen geen toegang krijgen als gemeentestichter, kunnen wel werken als ingenieur of arts. Dit geeft (tijds-) beperkingen aan de mogelijkheid tot verkondiging.

6. **de wederkomst (eindigheid van tijd)** (Matth. 24:42). Voor het functioneren van elke christen en het bepalen van de prioriteiten is de gedachte van de wederkomst en het oordeel wat dan gaat komen, van essentieel belang. Een christen weet dat de tijd die hem gesteld is, eindig is en dat we moeten werken zolang het dag is. (1 Tess. 2: 9, *Terwijl wij nacht en dag werkten...* / Joh. 9: 4. *Er komt een nacht waarin niemand werken kan...*)

Principes

Jaren terug verschenen er boeken op de evangelische markt die een aantal principes neerlegden rondom onze prioriteiten, qua tijdsbesteding. Onderstaand een versimpeld overzicht van de daarin gepresenteerde prioriteiten qua tijd:

God eerst
dan ons gezin
en daarna de Gemeente

Hoewel deze prioriteitsstelling voor een herstel van het evenwicht zorgde in situaties waarin gezinnen leden onder het werk wat vaak de man in de gemeente deed, mag nu nagedacht worden over een nieuwe balans. Enkele vragen en opmerkingen:

Is het echt waar dat God onze eerste prioriteit is? Als we eerlijk zijn is juist het feit dat men "zo weinig" toekomt aan de relatie met God de meest gehoorde klacht;

Is het niet zo dat door onze inzetbaarheid in de gemeente op de derde plaats te stellen, we onze relatie met God, ontkoppelen van het één Lichaam zijn met Christus? (het bovenstaande model kwam met name voort uit para-kerkelijke kringen)

Lopen we niet het gevaar van een individualiserend christendom, wanneer we God als eerste prioriteit noemen?

Is het noemen van het gezin als tweede prioriteit een typisch westers model, of geldt dit universeel? Is de aandacht voor het "eigen" huisje, boompje, beestje niet vaak een buitensluiten van de naaste, dichtbij en veraf? Past ons westers gezinsbeeld wel in het beeld wat de bijbel toont van het gezin als familie. Er zijn culturen die het woord " gezin" niet in hun vocabulaire hebben.

Wanneer we het gezin zo centraal stellen als tweede prioriteit in onze tijdsbesteding geven we dan niet een extra duw naar beneden voor die mensen, die leven in gebroken gezinnen, alleenstaand zijn of hun partner verloren hebben door de dood of een echtscheiding?

Als God geen gemeente bouwt op de puinhopen van gezinnen, bouwt hij dan wel gezinnen op de puinhopen van gemeenten, omdat ieder voor zich zelf leeft? Of is het zo dat als wij eerlijk voor God leven in de gemeente, God van ons gezin geen puinhoop laat maken?

Waarom zeggen zendelingen uit Derde Wereld-landen: "In Nederland gaan mensen naar de gemeente, in mijn land leven de mensen in de gemeente.

Wanneer Paulus zegt in 1 Cor. 7:29: "*Dit bedoel ik, broeders: de tijd is kort. Ten slotte laten zij, die een vrouw hebben, zijn als zonder vrouw;....*" past zijn uitspraak dan in dit schema?

Wanneer we kijken naar de balans die nodig is in deze korte tijd die ons nog rest, dan lijkt het onontkoombaar dat het oude schema herzien moet worden. We moeten naar een ander concept van denken over onze prioriteiten voor onze tijdsbesteding. Daarbij is er niet in de eerste plaats een simpel prioriteitenschema, maar erkennen wij Christus als Heer over alle levensgebieden. De eerste en enige echte prioriteit is Christus als Koning van Zijn komend Koninkrijk. Hij is de vervulling van de profetie en in Hem is de ganse volheid van God geopenbaard.

De mens staat in relatie tot verschillende levensgebieden, zonder dat we daar een absoluut en simpel prioriteitenschema op los kunnen laten waarin wij bijvoorbeeld het ene boven het andere plaatsen. Veeleer worden onze prioriteiten bepaald door meerdere factoren, die vaak ook onderling samenhangen. Onderstaand komen enkele ter sprake:

- onze bijbelse opdracht tot onbaatzuchtige opofferende liefde (agapè);
- onze gezinssituatie;
- onze verantwoordelijkheid voor gezin, kerk en maatschappij;
- onze persoonlijke roeping en bediening die God ons geeft.

Wanneer we de bijbel lezen en kijken naar menselijke keuzes, dan is het logisch om verschillende levensgebieden waar de mens in relatie tot staat te onderscheiden. We zien dan in ieder geval:

- de gemeente (leven in een gemeenschap en het vervullen van de grote opdracht)
- onze naasten (wereld om ons heen, dichtbij en veraf)
- onze familie (bloedverwanten en vrienden)
- de arbeid (onze cultuuropdracht)
- de schepping (de natuur openbaart Gods grootheid)

Deze levensgebieden hebben ieder hun eigen betekenis en onderlinge samenhang. In elke situatie wordt de prioriteit bepaald. Verschil van prioriteiten blijkt bijv. al in de volgende zaken:

Een zending doet in principe het zelfde werk als een voorganger in een gemeente, toch komen er heel andere zaken en keuzes kijken om die taak te vervullen. Een huisvrouw moet in de praktijk vaak de zelfde dingen in huis doen als een werkende vrouw. Toch kiezen tweeverdieners voor een andere levensstijl. Een bejaarde maakt andere keuzes dan een jong iemand. Een full-timer voor de Heer, zoals we dat vaak zo mooi zeggen, werkt op een andere basis dan een "tentenmaker". God maakt elke situatie uniek en onvervangbaar en binnen die situatie worden de prioriteiten gesteld.

Tijdrovers

We zagen de beperkingen die werkzaam zijn in onze tijdsbesteding. Deze zijn algemeen en gelden voor elk mens. Concretiseren we dit nog wat verder naar onze persoonlijke situatie toe, dan onderscheiden we:

1. satan Een van de namen van satan is kaalvreter. Hij is er verantwoordelijk voor dat de wereld in een steeds grotere mallemlen lijkt te komen, waar de tijd als zand door onze vingers wegglipt. In de gemeente verbergt hij zich vaak in vrome gewaden en graaft zich als een mol in situaties binnen. God wil ons helpen om de bediening van bevrijding te herstellen, zodat we niet onze tijd verdoen met het strijden tegen vlees en bloed, maar ons te weer kunnen stellen tegen de boze machten in de lucht (Efez. 6:10-20).

2.de wereld De eisen die deze wereld stelt aan haar bewoners nemen exponentieel toe. Vandaag de dag denken we niet alleen aan ons gezin, ons dorp, of de stad waar we wonen, maar worden we geconfronteerd met een bombardement aan informatie. De hele wereld ligt op onze stoep als we niet oppassen. De televisie brengt zonder enige selectie alles onze huiskamer binnen en meer dan ooit is noodzakelijk dat mensen leren om zelf hun prioriteiten te bepalen. Internet en e-mailverkeer verbindt ons op communicatie-niveau met een hele wereld om ons heen. Soms is dit heel handig, maar vaker dan we willen, trekt dit alle attentie weg van Christus, naar zaken van deze wereld.

3. rijkdom De hedonistische cultuur van deze jaren, met aandacht voor luxe, comfort en vervulling van al onze behoeften, creëert een tweedeling in de maatschappij. Wordt het Evangelie steeds meer een boodschap voor de armen en houden christenen met hun "prosperity-gospel" uiteindelijk zich zelf voor de gek om wellicht buitengesloten te worden, omdat zij Christus niet herkende in de mens in nood om hen heen?

4. zorgen (Luc. 12: 22-34) De prijs van elke hedonistische en narcistische samenleving wordt betaald in haar jeugd. Ouders hebben in deze tijd de grootste zorgen om hun kinderen. Enerzijds omdat de wereld als bestaansplaats steeds meer bedreigd is, anderzijds omdat de wereld onze kinderen stelt voor radicale keuzes. Maken kinderen de verkeerde keuzes, dan zijn de gevolgen veelal ook desastreus. We nemen geen goedkope beslissingen meer.

5.zelfzucht Zelfzucht is de wortel van veel kwaad. Zelfzucht dwingt ons tijd te geven aan ons zelf en sluit de ander buiten. Assertiviteit kent niet alleen winnaars, maar ook vele verliezers.

6.het omhoog delegerende gemeentelid Veel gemeenteleiders / -werkers komen ook in grote (tijds)nood, omdat gemeenteleden hun persoonlijke verantwoordelijkheden afwentelen op de gemeenteleiding. Het is belangrijk dat we de valkuilen van eindeloze pastorale zorg, voortdurende beschikbaarheid en emotionele binding aan mensen te onderkennen, zodat er balans kan zijn in de prioriteiten.

Tijdwinners

Onderstaand enkele aspecten die ons helpen om tijd vrij te zetten voor God. Het komt niet aan op betere planning, of betere methoden. Het gaat om gezonde relaties met God en met elkaar, waardoor ons leven op orde komt en het de gemeente goed gaat. Er zijn tenminste zes tijdwinners in ons gemeentelven:

- gezond gebedsleven (leer aanhoudend bidden, zodat God tot ons kan spreken)
- gezond aanbiddingsleven (in geest en waarheid, waardoor we Zijn heil zien)
- gezond leiderschap (draag verantwoordelijkheid en gezag)
- gezonde structuren (herstel de scheppingsordeningen van God)
- gezonde prediking (leer de volle raad Gods, wees duidelijk)
- gezonde zielszorg (spreek opbouwend en vermanend)

Tot slot

Wanneer we als gemeente keuzes maken, waardoor de behoeften van de mensen de leden dus, centraal gaan staan, dan zal dit hoe dan ook een niet te overbruggen spanning vormen. Wanneer we uitsluitend kijken naar de kant van de Opdracht zal dit voor velen tot een kramp leiden. Belangijk is dan enerzijds: *Hij zal in al uw behoeften rijkelijk voorzien*: Phil. 4: 19 Anderzijds dienen we ons te realiseren dat Christus ook gesproken heeft in de gelijkenis van de verontschuldigen (Luc. 14: 15-24). Deze boodschap is duidelijk. Zullen we als verantwoordelijken in de gemeente straks aan tafel mogen zitten bij de Heer, of gaan anderen ons voor? Het geloof in Christus als verlosser laat ons zien dat er nu nog tijd is voor herstel.